

นค ๐๐๑๙.๔/ ๐๙๕๕

ศาลากลางจังหวัดหนองคาย
ถนนมิตรภาพ นค ๔๓๐๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการตามแนวทางแก้ไขหนี้ค้ำชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ขั้นตอนการติดตามหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน ๑ ชุด
๒. แนวทางการบริหารจัดการหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
จากจังหวัดที่มีผลงานการบริหารจัดการหนี้ที่ดี จำนวน ๑ ชุด
ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดขั้นตอนการติดตามหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างความรู้ ความเข้าใจและสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมาย
ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดหนองคาย
จึงขอให้อำเภอมอบหมายสำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุน
พัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ ได้แจ้งเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบาท
สตรีทุกระดับตำบล/เทศบาล ได้ศึกษาขั้นตอนการติดตามหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และแนวทาง
การบริหารจัดการหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และให้เจ้าหน้าที่ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

นายไพโรจน์ โสภภาพ
พัฒนาการจังหวัดหนองคาย ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน

โทร/โทรสาร ๐ ๔๒๔๑ ๑๑๘๒

หนองคาย “เกษตรอุตสาหกรรมวัฒนธรรมรุ่งเรือง เมืองท่องเที่ยวลุ่มน้ำโขง”

ขั้นตอนการติดตามหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

การดำเนินงานตามหลัก ๓ ต มีวิธีการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

๑. ต : ตรวจสอบ มีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ กระบวนการพิจารณาก่อนเป็นหนี้ (การได้มาของโครงการ) ต้องเกิดจากความประสงค์สมัคใจร่วมกันของสมาชิกเพื่อร่วมกันดำเนินงานจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กระบวนการดังกล่าวจึงจำเป็นต้องปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร ดังนี้

- รายงานการประชุม โดยเนื้อหาสาระอย่างน้อยต้องมีวัน เวลา สถานที่ประชุม ชื่อที่อยู่สมาชิกกลุ่ม อายุแต่ละคน การเลือกผู้แทนหรือประธานกลุ่ม ความเห็นหรือแนวคิดเกี่ยวกับโครงการที่ร่วมกันดำเนินการ การจัดทำโครงการ การเห็นชอบโครงการ การมอบอำนาจให้ผู้แทนกลุ่มดำเนินการเสนอโครงการ การกำหนดค่าใช้จ่ายตามโครงการ การกำหนดวงเงินที่ต้องกู้ยืม การวางแผนการดำเนินงานและการกำหนดเวลาที่ชำระเงินคืนไว้อย่างชัดเจน

๑.๒ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบลมีภารกิจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบประกอบโครงการที่สมาชิกเสนอ แล้วเสนอไปยังคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอและคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ จากนั้นเสนอโครงการให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดพิจารณาอนุมัติโครงการ

๑.๓ การให้เหตุผลในการอนุมัติโครงการ ต้องมีเหตุผลปรากฏในรายงานการประชุมทั้งของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอและคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด โดยสามารถติดตามตรวจสอบได้ เหตุผลประกอบเป็นแบบรายการตรวจสอบ (Check list) ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการใช้จ่ายประเภทเงินทุนหมุนเวียนและประเภทเงินอุดหนุน ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ รายการที่ต้องให้ความเห็นหรือตรวจสอบจะแยกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นคุณสมบัติของสมาชิกและหลักเกณฑ์พื้นฐาน ดังนี้

๑) คุณสมบัติของสมาชิกผู้ขอรับการสนับสนุนต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑. จำนวนสมาชิกตั้งแต่ ๓ คน ขึ้นไป

๒. ภูมิลำเนาของสมาชิกอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

๓. สมาชิกต้องดำเนินงานหรือมีผลงานเกี่ยวข้องกับอาชีพที่ขอรับการสนับสนุนสมาชิก

๔. ต้องไม่เป็นผู้มีประวัติเสื่อมเสียและขาดวินัยทางการเงิน

๒) หลักเกณฑ์พื้นฐาน โครงการต้องมีลักษณะ ดังนี้

๑. เป็นโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ การสร้างงาน การสร้างรายได้ หรือการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจให้แก่สตรีและองค์กรของสตรีเป็นสำคัญ

๒. เป็นโครงการที่ตอบสนองยุทธศาสตร์การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

๓. เป็นโครงการที่มีผลการดำเนินงานหรือผ่านการฝึกอบรมมาก่อน

๔. เป็นโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนหรือต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

๑.๔ การทำสัญญาภายหลังได้รับอนุมัติโครงการ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องมีความตั้งใจและรอบคอบ เนื่องจากสัญญาเป็นเอกสารสิทธิตามกฎหมาย การทำสัญญาต้องคำนึงถึงคุณภาพความสมบูรณ์ของสัญญาเป็นสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาสัญญาไม่สมบูรณ์ เช่น เดิมข้อความในสัญญาไม่ครบ ขาดการลงนามในสัญญา สัญญามีการแก้ไขแล้วไม่ลงนามกำกับ จำนวนเงินเป็นตัวเลขกับตัวหนังสือขัดแย้งกัน หรือแม้แต่การเติมคำลงในสัญญามีทั้งพิมพ์และเขียน การลงวันที่ เดือน ปี ที่คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง

/๑.๕ การจัดเก็บ...

๑.๕ การจัดเก็บสัญญาและเอกสารประกอบสัญญาถือเป็นเรื่องสำคัญ ควรมีระบบจัดเก็บสัญญาที่สามารถค้นหาได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โดยอาจจัดทำงบบัญชีหรือสารบัญไว้

๑.๖ การโอนเงินให้สมาชิกกลุ่มต้องมีความรอบคอบและต้องโอนภายหลังจากสัญญาได้จัดทำสัญญาโดยสมบูรณ์แล้ว และต้องถือวันที่โอนเงินให้กลุ่มสมาชิกเป็นวันที่เริ่มนับของสัญญากู้ยืมเงินและสถานะสมาชิกที่ขอรับการสนับสนุนจะกลายเป็นสถานะ “ลูกหนี้” ของกองทุน

๒. ต : ติดตาม มีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ ภายหลังจากสมาชิกรับเงินและเริ่มดำเนินการตามโครงการแล้ว ลูกหนี้ต้องรายงานผลการปฏิบัติงาน (หนี้การกระทำ) และรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี การติดตามผลการดำเนินงานต้องเดินทางไปติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ของลูกหนี้อันเป็นที่ตั้งของโครงการ เพื่อติดตามและให้กำลังใจ

๒.๒ การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีขณะเป็นหนี้ เป็นการตรวจสอบจากรายงานจากฝ่ายผู้กู้ และรายงานจากคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีทุกระดับ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ และคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด ในฐานะฝ่ายเจ้าหนี้

๑) หนี้ตามสัญญาในส่วนที่เป็นหนี้เงินต้องมีการخذใช้คืนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจนครบถ้วนตามกำหนดเวลา การติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินคืนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้จากโปรแกรมจัดการทะเบียนลูกหนี้ (SARA) หรือทะเบียนการคืนเงินของลูกหนี้

๒) หนี้ตามสัญญาที่เป็นหนี้การกระทำ ต้องปรากฏเอกสารหลักฐานที่สมาชิกลูกหนี้รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมภาพถ่ายและรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

๓. ต : ตกเดือน มีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

๓.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด/ผู้รับมอบอำนาจดำเนินการติดต่อประสานทางโทรศัพท์ไปยังลูกหนี้โดยตรง เพื่อแจ้งให้ลูกหนี้ชำระเงินภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันครบกำหนดชำระหนี้ เนื่องจากการติดต่อทางโทรศัพท์เป็นวิธีที่สามารถสื่อสารกับลูกหนี้ได้รวดเร็วที่สุด โดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

๑) กรณีวันจันทร์ - วันศุกร์ ให้ติดต่อได้ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น.

๒) กรณีวันหยุดราชการ ให้ติดต่อได้ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. - ๑๘.๐๐ น.

๓) ประสานทางโทรศัพท์ในการติดตามหนี้ไม่เกิน ๑ ครั้งต่อวัน ในกรณีส่งข้อความทาง Application Line และมีการเปิดอ่าน หรือโทรศัพท์หาลูกหนี้ และได้พูดคุยเรื่องการติดตามหนี้อย่างชัดเจนแล้ว ถือเป็นการติดตามหนี้แล้ว ๑ ครั้ง

๓.๒ เมื่อประสานทางโทรศัพท์ไปยังลูกหนี้แล้ว จนครบ ๑๕ วัน นับแต่วันครบกำหนดชำระหนี้ แต่ลูกหนี้ยังเพิกเฉยไม่ยอมมาชำระเงิน ในวันถัดมาให้สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด/ผู้รับมอบอำนาจทำหนังสือทวงถาม โดยส่งแบบลงทะเบียนพร้อมใบตอบรับไปรษณีย์ไปยังลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้

- แจ้งผู้กู้ต้องชำระเงินภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถาม

- กรณีสัญญาเดิมที่มีทั้งผู้กู้และผู้ค้ำประกัน หากติดต่อผู้กู้ไม่ได้ ให้ทำหนังสือทวงถามผู้ค้ำประกันภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ให้ผู้ค้ำประกันมาชำระเงิน ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถาม

๓.๓ กรณีลูกหนี้ติดต่อชำระหนี้

๑) ชำระหนี้จนครบจำนวน ให้ดำเนินการปิดโครงการให้แก่ลูกหนี้

๒) กรณีไม่สามารถชำระหนี้ได้ให้ดำเนินการ ดังนี้

- หนี้ที่ยังไม่หมดสัญญา (ผิต้นัดในงวดชำระ) ให้ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้

- หนี้ที่หมดสัญญาแล้วหรือหนี้ที่จะหมดอายุความ ให้ดำเนินรับสภาพหนี้หรือให้ลูกหนี้

ชำระหนี้บางส่วนเพื่อไม่ให้หนี้ขาดอายุความ

๓) หากลูกหนี้ยังเพิกเฉย ไม่ยอมชำระเงินภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถาม ให้เลขานุการคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเห็นชอบให้ดำเนินคดีกับลูกหนี้ และเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดเพื่อมีมติอนุมัติให้ดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่เพิกเฉยหรือไม่สามารถติดต่อได้ให้ดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดีโดยด่วนและส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ เพื่อดำเนินคดีก่อนครบอายุความไม่น้อยกว่า ๓ เดือน ตามมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

๓.๔ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีทุกระดับและเจ้าหน้าที่ ลงพื้นที่เพื่อติดตามโครงการ และรับทราบถึงปัญหา

๓.๕ กรณีไม่พบลูกหนี้

- สอบถามบุคคลอื่นตามที่แจ้งใน ส.๐๑ เพื่อยืนยันสถานที่ติดต่อได้

- ติดต่อสำนักทะเบียนท้องถิ่นเพื่อขอทราบที่อยู่ตามทะเบียนราษฎร

๓.๖ กรณีผู้กู้ถึงแก่ความตาย แจ้งหายาท ทำหนังสือยินยอมชดใช้หนี้แทน (ภายใน ๑ ปี นับแต่ทราบเหตุแห่งความตาย)

๓.๗ รายงานผลการดำเนินงานให้อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนทราบ

แนวทางการบริหารจัดการหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจากจังหวัดที่มีผลงานการบริหารจัดการหนี้ที่ดี
(จังหวัดน่าน)

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. สร้างการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจร่วมกันในทุกกลุ่มเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

๑.๑ สร้างการเรียนรู้ร่วมกันในทุกกลุ่มเป้าหมายโดยผ่านการจัดโครงการหรือจัดฝึกอบรม ส่งผลให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในทุกระดับ รวมถึงอาสาสมัครกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในระดับหมู่บ้าน ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานของกองทุนพัฒนา เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการหนี้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและเกิดประสิทธิภาพ

๑.๒ สร้างความเข้าใจให้แก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีถึงวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานของกองทุน วิธีการขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน การพิจารณาโครงการประกอบการกู้เงิน และเงื่อนไขการส่งใช้เงินคืนตามสัญญา ก่อนที่จะเสนอโครงการเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนอย่างแท้จริง และลดการเกิดหนี้ค้างชำระในอนาคต

๒. มีการจัดระบบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

๒.๑ มีการตรวจสอบโครงการ และคุณสมบัติของผู้กู้มาจากต้นทาง โดยอาสาสมัครกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในระดับหมู่บ้าน คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบล และคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ พร้อมทั้งประสานภาคีเครือข่าย เช่น เกษตร ปศุสัตว์ ร่วมสนับสนุน เพื่อให้มีผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย และส่งเสริมช่องทางการตลาด วิธีการขาย ทำให้โอกาสการส่งใช้เงินเป็นไปตามสัญญาและสามารถติดตามผู้กู้ได้สะดวก

๒.๒ จัดทำทะเบียนลูกหนี้ให้ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน โดยจำแนกรายอำเภอ

๒.๓ เชิญกลุ่มสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีร่วมรับฟัง และทบทวนแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องในการชำระคืนเงินกู้ เช่น ไม่ฝากส่งเงินสดผ่านบุคคลใด ๆ ระวังการรับบาร์โค้ดที่ผิดมาชำระหนี้ ชำระหนี้ให้ตรงตามกำหนดชำระในทุกงวด

๒.๔ ใช้ประโยชน์จากการสื่อสารออนไลน์ (Application Line ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม) เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร และติดตามสถานการณ์

๒.๕ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในทุกระดับพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ โดยมีผู้แทนด้านกฎหมาย (อัยการ) และความมั่นคง (กอ.รมน.) ร่วมลงพื้นที่ พร้อมทั้งทำแบบตรวจสอบรายบุคคล (Check list) เพื่อระบุสถานะของสมาชิกผู้กู้ได้ชัดเจน

๒.๖ มีหนังสือแจ้งเตือนถึงกลุ่มสตรีสมาชิกผู้กู้เงินทุนหมุนเวียนก่อนถึงกำหนดชำระล่วงหน้า ๑ เดือน พร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือแจ้งเตือนให้อำเภอเพื่อรับทราบข้อมูล และร่วมกันในการติดตามหนี้

๒.๗ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีทุกครั้งที่มีการจัดประชุมในทุกพื้นที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และสมาชิกกองทุนได้รับข่าวสารอย่างทั่วถึง

๒.๘ แต่งตั้งคณะติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ลงพื้นที่เป็นประจำทุกเดือน โดยแบ่งเป็น ๓ คณะ เพื่อให้กระจายการทำงานในเวลาจำกัดให้ครบทั้ง ๑๕ อำเภอ ซึ่งค่อนข้างมีพื้นที่กว้างและส่วนหนึ่งเป็นเทือกเขาสูง พร้อมเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปอำนวยความสะดวก ในกรณีไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้หรือรับสภาพหนี้ กำหนดเวลาไม่เกิน ๔ ปี โดยคำนวณให้เห็นความแตกต่างในการชำระหนี้ตามกำหนด หรือผ่อนชำระตามสัญญา

๒.๙ กำหนดให้มีรับผิดชอบการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย สร้างกำลังใจและรับทราบถึงปัญหา

๓. คณะผู้บริหารทั้งในระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม เกี่ยวกับการดำเนินงานและการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และร่วมติดตามงาน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่ด้วยตนเอง

๔. กำหนดให้การติดตามการชำระหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นตัวชี้วัดของเจ้าหน้าที่ พัฒนาชุมชนทุกระดับ